

Tiivistelmä

Pieksämäen kaupungin elinkeinostrategia määrittelee kaupungin elinkeinoelämän tavoitteen 10 vuoden päähän. Strategiassa linjataan keskeiset tavoitteet ja keinot, jotka ovat erityisen tärkeitä seudun elinvoimaisuuden turvaamiseksi sekä työpaikkojen luomiseksi.

Tavoitteena on kasvattaa kaupungin kokonaistyöpaikkamäärää 1000 henkilöllä vuoteen 2024 mennessä. Tämä elinkeinostrategia liittyy Pieksämäen kaupunkistrategiaan, joka on kaupungin ylin strategia.

Sisällys

Esipuhe	3
Pieksämäen kaupunkistrategia	4
Kaupungin toiminta-ajatus	5
Kaupungin toimintaperiaatteet	5
Elinkeinostrategian tavoitteet	6
Keinot tavoitteiden saavuttamiseen	8
Tavoitteiden seuranta	9
Yritysvaikutusten arviointimenettely	10

Pieksämäki – Kehittyvä seutukeskus

Pieksämäellä on monipuolinen ja kehittyvä elinkeinorakenne sekä kaupungin sijainti on logistisesti ihanteellinen keskellä Suomea. Kaupungin saavutettavuus on hyvä, sillä sadan kilometrin säteellä asuu noin puoli miljoonaa ihmistä. Pieksämäelle on myös junalla tai autolla erinomaiset liikenneyhteydet.

Tätä strategiaa laadittaessa Pieksämäellä on asukkaita 19.119 joista työvoimaa on 8.317 henkilöä. Pieksämäellä yritysten määrä on ollut tasaisessa kasvussa viimeiset vuodet. Vuoden 2012 lopussa yrityksiä oli yhteensä 1140 kpl, joissa oli yhteensä 7.378 työpaikkaa. Työttömyys on kasvanut Pieksämäellä edellisestä vuodesta ollen 11,2 % (21.10.2014). Luku on kuitenkin koko maan keskiarvoa (12,0 %) ja Etelä-Savon keskiarvoa (12,5 %) matalampi.

Elinkeinoelämän näkymät ovat Pieksämäellä varovaisen odottavat. Yritystoiminnan vahvistuminen ja uudet investoinnit tukevat kaupungin kehittymistä seutukeskuksena. Pieksämäen väkiluku on alentunut vuosittain. Syynä tähän on muuttoliikkeen ja luonnollisen väestömuutoksen negatiivisuus.

Elinkeinostrategiaa laadittaessa on koko kuntasektori suurten muutosten edessä. Valtakunnan tason haasteet, kuten julkisen talouden alijäämä, korkeahko työttömyys, väestön ikääntyminen ja kuluttajien ostovoiman heikentyminen tuovat suuria haasteita myös kuntatasolle. Toimintaympäristön muuttuessa on tärkeää päivittää myös Pieksämäen kaupungin elinkeinostrategia vastaamaan paremmin tulevaisuuden haasteisiin.

Yläkuva: Jokavuotinen Big Wheels -tapantuma kokoaa isot ja pienet harrasteautofanit Pieksäjärven rantaan.

Keskellä: Pieksämäellä hallitaan vaativa metallin työstäminen.

Alakuva: Torikaupalla on paikkakunnalla pitkät perinteet.

Pieksämäen kaupunkistrategia

Kaupunkistrategia on kaupungin ylin strategia, joka antaa viitekehyksen myös elinkeinostrategiaan. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 15.4.2014 kaupunkistrategian vuodelle 2024, jossa on määritelty kaupungin toiminta-ajatus ja kuusi strategista päätavoitetta.

Pääkohdat kaupunkistrategiassa

1. Itsenäisen kunnan mahdollistava talous

Kaupungin taloudessa tavoitteena on verotulojen lisäys ja menojen vähentäminen siten, että saavutetaan talouden vakaus ja vältetään ylivelkaantuminen. Investointeja tehdään edellyttäen että niillä saadaan merkittäviä säästöjä käyttömenoihin tai palvelut ja työllisyys paranevat.

2. Työpaikkoja lisäävä elinkeinopolitiikka

Vuoteen 2024 mennessä työpaikkojen kokonaismäärä on kasvanut 1000 työpaikalla ja väestön vähentyminen on pysähtynyt.

3. Laadukkaat, kilpailukykyiset ja kustannustehokkaat palvelut

Pieksämäki tarjoaa kuntalaisille palveluita, joiden laatu ja määrä ylittävät suomalaisten kuntien keskimääräisen tason. Tämä on mahdollista, jos kaupungin palvelut ovat selvästi keskimääräistä tehokkaammin tuotetut.

4. Kaupan ja matkailun palvelut vetovoimaisiksi koko Itä-Suomea ja Venäjää varten

Pieksämäen erinomaista logistista asemaa hyödynnetään kaupan ja matkailun investointien saamiseksi kaupunkiin. Kaupunkiin toteutetaan vähintään 60 000 k-m² suuruiset kaupan ja matkailun palvelurakennukset. Investointien työllistävä vaikutus on vähintään 800 työntekijää. Uusia ja houkuttelevia kaupan ja matkailun palveluja markkinoidaan koko Itä-Suomeen, Venäjän Karjalaan ja Pietarin seudulle.

5. Alueellisesti järkevä kehitys

Kantakaupungin ulkopuolelle sijoittuvaa asumista pyritään ohjaamaan ensisijaisesti niihin kyliin ja taajamiin, joissa on jo valmiina kunnallistekniikka. Kaupunkia markkinoidaan monipuolisten asumismuotojen tarjoajana. Työpaikkoja synnytetään haja-asutusalueelle erityisesti matkailun liitännäistoimintoihin. Aktiivisimpien kylien toimintaa tuetaan kaupungin toimesta.

6. Asiakaslähtöinen, motivoitunut ja ammattitaitoinen henkilöstö

Työntekijät ovat tärkein ja keskeisin voimavara kuntalaisten hyvinvoinnin edistämässä. Työnantajan tehtävänä on saada työntekijät sisäistämään asiakaslähtöisyys palvelutoiminnassa.

Kaupungin toiminta-ajatus

Pieksämäen kaupunki turvaa väestönsä hyvinvoinnin. Tämän vuoksi kaupunki toimii aktiivisesti seudun kokonaistyöpaikkamäärän lisäämiseksi. Kaupunki hyödyntää liikenteellisen sijainnin ja puhtaan elinympäristön tarjoamat mahdollisuudet. Pieksämäki on monien asumismuotojen vehreä, asukkailleen hyvät perus- ja vapaa-ajan palvelut tarjoava turvallinen kaupunki myös tulevaisuudessa.

Kaupungin toimintaperiaatteet

Toimintaperiaatteet tukevat kaupungin kehitystä ja menestystä sekä toimivat yleisesti hyväksyttyinä toimintaohjeina päätöksenteon pohjana. Toimintaperiaatteet luovat yhtenäisen perustan kaupungin toiminnalle ja työtehtäville.

Rehellisyys

- Rehellisyys on kaiken toimintamme ja tekemisemme peruslähtökohta.
- Noudatamme tehtyjä lupauksia ja toimimme yhteisten sovittujen linjausten mukaan.

Avoimuus

- Kaupungin toiminnan ja päätöksenteon tulee olla avointa ja läpinäkyvää. Asukkaita ja yrityksiä kohdellaan yhdenvertaisesti.
- Tiedottamisessa olemme tasapuolisia ja viestimme tehokkaasti ja oikea-aikaisesti.
- Teemme jatkuvaa yhteistyötä ja verkostoitumista ylläpitääksemme toimivaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.

Uudistavuus

- Kehitämme toimintaamme ja uskallamme kokeilla uutta riskit huomioiden
- Rakennamme uutta, positiivista ja elinvoimaista Pieksämäkeä
- Teemme asioita uudella nykyaikaisella ja tehokkaalla tavalla

Aktiivisuus

- Olemme aktiivisia yrityskentässä ja pyrimme entistä asiakaslähtoisemmäksi
- Aktiivinen yhteistyö seudullisten kumppaneiden kanssa

Ylinnä: Kulttuurikeskus Poleenin seinien sisälle mahtuu paljon kirjastosta Seutuopistoon ja monipuolisiin kulttuuritapahtumiin.

Keskellä: Monipuoliset yksityiset ja kaupungin ylläpitämät liikuntapalvelut tarjoavat hyvät edellytykset kunnosta huolehtimiselle.

Alinna: Anolanrannassa asutaan veden äärellä.

Elinkeinostrategia

Tavoitteena on elinvoimainen ja uudistuva Pieksämäki, jossa väestön ja työpaikkojen määrä kasvaa. Tavoitteena on vuoteen 2024 mennessä työpaikkojen kokonaismäärän kasvattaminen 1 000:lla yhteensä 8 500 työpaikkaan. Varmistetaan nykyisten yritysten kasvun ja kehittymisen mahdollisuudet, luodaan edellytyksiä uudelle yritystoiminnalle sekä edistetään yritysten sijoittumista alueelle.

Tämä vaatii koko kaupungin ja sidosryhmien sitoutumista yhteiseen asetettuun päämäärään.

Vanhat Veturitallit ja katettu Vetutori muodostavat kaupunkilaisten uuden oleskelutilan sekä omaleimaisen porttirakennuksen viereen valmistuvalle viihde- ja kauppakeskukselle.

Elinkeinostrategian tavoitteet

Yritysten kasvu ja kehittyminen

- Uusia investointeja yrityksiin
 - Parantaa kilpailukykyä
 - Lisää työllisyyttä
- Tulevaisuuden kasvualojen vahvistaminen
 - Kauppa
 - Matkailu
 - Sähköiset palvelut
 - Hoiva- ja hyvinvointipalvelut
- Teollisuuden menestys ja kasvu
 - Työpaikkojen turvaaminen
 - Jalostusarvon nosto

Edistetään uusien yritysten sijoittumista alueelle

- Elinkeinorakenteen monipuolistaminen
- Sijoittuvat yritykset tukevat kaupungin elinkeinorakennetta

Uutta yritystoimintaa

- Kannustetaan yrittäjyyteen
- Yrittäjyyskasvatus osana opiskelua ja varhaiskasvatusta
- Kasvatetaan yritysten kokonaismäärää

Työvoiman saatavuuden parantaminen

- Osaavan työvoima yksi menestyksen avaimista

Hankinnoissa tasapuolinen kohtelu

- Paikallisten yritysten mahdollisuudet osallistua tarjouskilpailuihin

Kaupan ja matkailun palvelut vetovoimaisiksi

- Suunniteltu kauppakeskushanke parantaa kaupungin kaupallisia palveluita ja luo uusia työpaikkoja
- Kehitetään Pieksämäestä matkailijoita kiinnostava paikkakunta

Laadukkaat, kilpailukykyiset ja tehokkaat palvelut

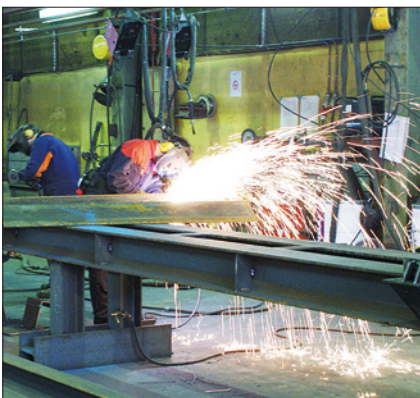
- Houkutteleva asuinympäristö jossa laadukkaat palvelut
- Elinvoimainen Pieksämäki myös tulevaisuudessa

Elinvoimaiset kylät ja kehittyvä maaseutu ympäristö

- Yritystoiminnan lisääminen maaseudulla
- Vapaa-ajan asutusta nykyisten kyläkeskusten ympärille

**Työpaikkoja
lisää 1 000 kpl**

- Nykyisiin yrityksiin
- Uusiin yrityksiin
- Alueelle sijoittuviin yrityksiin

Vasemmallä: Rautatievaunujen modernisointia RP-Hitsaus Oy:ssä.

Keskellä: Hyvätuuli Highland on erikoistunut ylämaankarjan kasvattamiseen ja lihan jalostamiseen.

Keinot tavoitteiden saavuttamiseen

Aktiivinen elinkeinotoimi

- Uusien yritysten ja investointien määrätietoinen etsiminen
 - Aktiivinen yhteydenpito yrityksiin
 - Yrityslähtöisyys toiminnassa
 - Tulevaisuuden aloilla olevien yritysten kartoittaminen ja kontaktointi
- Yritysneuvontaa yrityksen elämän eri vaiheissa
 - Yrittäjyyteen kannustaminen
 - Kasvu- ja kehityshakuisten yritysten kartoittaminen ja kehittäminen
 - Nuorten yritysten tukeminen

Toimitilojen tehokas hyödyntäminen

- Vapaana olevien toimitilojen hyödyntäminen ja markkinointi
- Toimitilojen räätälöinti uudelle sijoittuvalle yritykselle
- Tonttien markkinointi

Osaavan työvoiman saatavuuden parantaminen

- Koulutustarjonnan säilyttäminen
- Yrittäjyyskasvatus osana opintoja ja kasvatusta
- Uusien työntekijöiden houkuttelu paikkakunnalle
- Oppilaitosten ja yritysten verkostoitumisen edistäminen
- Yritysten rekrytoinneissa tiivis yhteistyö TE-palveluiden kanssa

Kaavoituksella edellytyksiä asumiseen ja yrittämiseen

- Aktiivista ja ennakoivaa kaavoitusta ja maan hankintaa
- Nykyisten yritysalueiden jatkokehittäminen
- Uusien houkuttelevien asuinalueiden kaavoitus ja valmistelu
- Vapaa-ajan asutuksen lisääminen kyläkeskusten lähiympäristössä

Hyödynnetään erinomaista logistista sijaintia

- Markkinoidaan paikkakuntaa jakelukeskuspaikkana tai kuljetusyritysten terminaalipaikkana, mahdollisuuksia myös puuteollisuudessa
- Aktiivinen markkinointi ja oikea kohdentaminen
- Valmius edesauttaviin toimenpiteisiin yritysten sijoittumisessa ja työllistämisessä

Uudis- ja korjausrakentamisella elinkeinopoliittisia toimenpiteitä

- Lisätään rakentamisan alan työllisyyttä
- Parannetaan palveluita
- Uusien toimitilojen rakentaminen käyttäjien tarpeisiin
- Uusien vuokra-asuntojen rakentaminen kaupungin keskustaan

Kaupungin keskustan kehittäminen ja elävöittäminen

- Uusi kauppakeskus osana kaupungin keskustaa
- Kehitetään kaupallisia tapahtumia
- Kehitetään keskustan houkuttelevuutta eri vuodenaikoina
- Ydinkeskustan fyysisen ilmeen kohentaminen

Kaupan ja matkailun palveluiden markkinointi

- Oikea kohdentaminen haluttuihin asiakas-segmentteihin
 - Vapaa-ajanasukkaat ja lähialueiden asukkaat
 - Potentiaaliset alueet Suomessa
 - Ulkomaalaiset turistit ja matkailijat
- Kaupungin matkailun markkinointi
- Matkailuyritysten kehittäminen
- Kaupan- ja matkailuyritysten yhteistyö ja palveluiden tuotteistaminen

Rakennetaan Pieksämäellä vahva positiivinen imago

- Markkinointia kaupungin vahvuuksien kautta
- Lisää näkyvyyttä valtakunnallisesti
- Viestintää oikea-aikaisesti

Kaupungin viihtyvyyden kehittäminen

- Nostetaan viihtyvyystekijöitä paremmin esille

Hankinnoissa selkeät menettelytavat

- Parannetaan kaupungin osaamista hankinta-menettelyssä
- Huomiodaan alueen erikokoiset yritykset ja niiden mahdollisuudet osallistua kilpailutuksiin

Yhteistyötä lähialueiden naapurikuntien kanssa

- Vuorovaikutuksen lisääminen ja yhteistyön tiivistäminen
- Tiedon jakaminen alueiden välillä

Tavoitteiden seuranta

Asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja arviointia tarkastellaan välitavoitteiden kautta. Seuraava välitavoitetarkastelu on kolmen vuoden kuluttua strategian hyväksymisestä. Tarkastelun pohjana käytetään selkeitä ja luotettavia mittareita. Näiden mittareiden tieto tulee olla helposti saatavissa ja hankittu luotettavasta lähteestä.

Elinkeinostrategian yksi yhteinen päämäärä on työpaikkojen kokonaismäärän lisääminen 1000:lla vuoteen 2024 mennessä. Tätä kaupungin kokonaistyöpaikkamäärää voidaan mitata ja seurata luotettavasti, sekä samalla arvioida kuinka strategia etenee kohti haluttua päämäärää.

Yritysvaikutusten arviointimenettely

Kaupungin päätöksenteon tueksi tulee valmisteluvaiheessa huomioida yritysvaikutusten arviointi. Kaupungin tekemillä päätöksillä on vaikutusta yrityksiin ja niiden toimintaedellytyksiin. Arviointimenettelyllä pyritään selvittämään millainen vaikutus päätöksellä, valinnalla tai toiminnalla tulee kokonaisuuteen olemaan.

Vaikutusarviointi tehdään päätösehdotuksiin, jos

1. Hanke sisältää innovointia
2. Hanke on pilottimainen ja suuri
3. Hankkeesta saatu aiempi kokemus vaikutuksista on rajallinen

Yritysvaikutusten tunnistamiseen käytetään tarkistuslistaa, jonka pohjalta laaditaan vaikutusarviointi. Useat päätösehdotukset eivät kuitenkaan välttämättä sisällä erityisiä vaikutuksia, jolloin vaikutusarviointi jätetään tekemättä. Tällöin on kyse vähäisestä merkityksestä tai tunnistetaan, että kyseessä on rutiinipäätös.

Yritysvaikutusten arvioinnissa on keskeinen rooli viranhaltijoilla, jotka ovat varsinaisen arviointityön suorittajia. Viranhaltijat käyvät läpi tarkistuslistan ja täyttävät arviointilomakkeen tämän pohjalta. Arviointilomakkeesta käy ilmi viranhaltijan näkemykseen perustuvat arviot yritysvaikutuksista ja niiden ajoittumisesta.

Lähde: Suhonen N., ja Turtiainen M., 2014. Yritysvaikutusarviointi osana kuntien päätöksentekoprosessia.

PIEKSÄMÄEN KAUPUNKI

PL 125, Pertinkuja 1

76100 Pieksämäki

015 788 2111

kirjaamo@pieksamaki.fi

www.pieksamaki.fi

www.visitpieksamaki.fi